

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

ज्ञानगंगोत्री, गंगापूर धरणाजवळ, गोवर्धन,

नाशिक- ४२२ २२२

ग्रंथालय व माहितीशास्त्र पदवी शिक्षणक्रम

(B.Lib. & I.Sc.)

गृहपाठपुस्तिका

(सन २०१६-२०१७)

- 7) आखीव कागदाच्या/उत्तरपत्रिकेच्या प्रत्येक पानावर डावीकडे दीड इंच (4 सेमी) समास सोडून द्यावा. दोन उत्तरांमध्ये किमान चार ओळींचे अंतर असावे. (संमंत्रक या जागेची शेरा/सूचना लिहिण्यासाठी उपयोग करू शकतील.)
- 8) गृहपाठातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे सुवाच्य अक्षरात लिहावीत. टंकलिखित/छापील मजकूर उत्तर म्हणून स्वीकारण्यात येणार नाही.
- 9) सर्व अभ्यासक्रमांचे लिहून पूर्ण केलेले गृहपाठ दि२८/०२/२०१७ पर्यंत तुमच्या अभ्यासकेंद्रावरील संबंधित अभ्यासक्रमाच्या संमंत्रकाकडे जमा करणे आवश्यक आहे. अन्यथा गृहपाठासाठी ठेवण्यात आलेले गुण तुम्हाला मिळणार नाहीत याची कृपया नोंद घ्यावी अंतिम मूल्यमापनासाठी गृहपाठात मिळालेले गुण विचारात घेतले जाणार नाही
- 10) २०१६-२०१७ ह्या पदवी शिक्षणक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना सोबत जोडलेले गृहपाठ वरील (०९) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दिलेल्या मुदतीत सादर करणे अपेक्षित आहे. गृहपाठ ह्यानंतर किंवा पुढील विद्यार्थी तुकडीबरोबर नव्याने किंवा पुनश्च सादर करण्याची परवानगी नाही हे कृपया लक्षात घ्यावे. वर्षात त्याने गृहपाठ सादर करणे आवश्यक आहे
- 11) संबंधित अभ्यासक्रमाच्या संमंत्रकांची गृहपाठ तपासल्यानंतर मिळालेले गुण व उपचारात्मक सूचनांसह गृहपाठ तुम्हास परत मिळतील
- 12) गृहपाठात मिळालेल्या गुणांचे अभ्यासक्रमनिहाय संयुक्त गुण काढतांना २० टक्क्यात रुपांतर करण्यात येईल.
- 13) विद्यार्थ्यांनी माहितीपुस्तिकेतील परीक्षा अर्ज प्रकल्पासह मुदतीत अभ्यासकेंद्रांवर माहितीपुस्तिकेतील सूचना व नियमांचे पालन करून सादर करावा. विद्यार्थ्यांनी गृहपाठ प्रकल्प, प्रात्यक्षिकांसंबंधी, लेखी परीक्षा, प्रात्यक्षिक परीक्षा यांचे वेळापत्रक, सूचनापत्रक, परीक्षा केंद्र, प्रवेश पत्र इत्यादी माहितीसाठी आपल्या अभ्यासकेंद्राशी सतत संपर्कात राहावे, तसेच विद्यापीठाशी पत्रव्यवहार करतांना प्रथम माहितीपुस्तिकेतील नियम, सूचना वाचाव्यात त्यानंतर अभ्यासकेंद्रामार्फत पत्रव्यवहार करावा.

(डॉ.सज्जन थूल)

शिक्षणक्रम संयोजक, मूल्यमापन विभाग

बी.लिब शिक्षणक्रम (P04)

अभ्यासक्रम : (LIB 001) ग्रंथालय आणि समाज

गृहपाठ

- अ) राष्ट्रीय ग्रंथालयाची उद्दिष्टे व कार्ये स्पष्ट करा. 5 गुण
- ब) ग्रंथालय साधनसंपत्तीचे विविध प्रकार सांगून साधनसंपत्तीचे देवाघेवीची आवश्यकता स्पष्ट करा. 5 गुण
- क) निस्साट (NISSAT) ची ठळक वैशिष्टे स्पष्ट करा. 5 गुण
- ड) अनौपचारिक शिक्षणात ग्रंथालयाची मदत कशी असते, ते थोडक्यात लिहा. 5 गुण
-

अभ्यासक्रम : (LIB 002) ग्रंथालय व्यवस्थापन

गृहपाठ

- अ) व्यवस्थापन म्हणजे काय? व्यवस्थापनातील कोणतेही पाच घटक स्पष्ट करा. 5 गुण
- ब) ब्राऊनच्या ग्रंथ देवघेव पद्धतीबद्दल सविस्तर माहिती देवून तीचे फायदे तोटे विशद करा. 5 गुण
- क) संप्रेषणाच्या प्रकाराबद्दल थोडक्यात माहिती द्या. 5 गुण
- ड) विशेष ग्रंथालय समितीची रचना लिहा. या समितीत ग्रंथपालाची भूमिका स्पष्ट करा. 5 गुण
-

अभ्यासक्रम : (LIB 003) ग्रंथवर्गीकरण : (तात्विक)

गृहपाठ

- अ) कोलन वर्गीकरण पद्धतीचे गुणदोष स्पष्ट करा. 5 गुण
- ब) ग्रंथालयात मग्न क्रमाची आवश्यकता सोडदाहरण स्पष्ट करा. 5 गुण
- क) चिन्हांकन म्हणजे काय? चिन्हांकनांची आवश्यकता क कार्ये स्पष्ट करा. 5 गुण
- ड) डॉ. एस. आर. रंगनाथान यांची ग्रंथ वर्गीकरणाची व्याख्या स्पष्ट करा. 5 गुण

अभ्यासक्रम : LIB 003(P) ग्रंथ वर्गीकरण : (प्रात्यक्षिक)

खालील उदाहरणांची दशांश वर्गीकरण पद्धतीनुसार नोंदणी अंक तयार करा.

अ)	Model Physics- By Rajan	5 गुण
ब)	Disease of Heart : A Manual By P-k Vaidhya.	5 गुण
क)	Marketing Management of grapes By R.S. Deo	5 गुण
ड)	भारत-चीन परराष्ट्रीय संबंध ले. डॉ. सुभाष पाटील	5 गुण

अभ्यासक्रम : (LIB 004) तालिकीकरण : (तात्त्विक) गृहपाठ

अ)	समष्टी ग्रंथकार म्हणजे काय? वर्गीकृत तालिका संहितेनुसार शासन हीच समष्टी हे तीन उदाहरणासह स्पष्ट करा.	5 गुण
ब)	ISBD प्रमाणे घावयाच्या माहिती घटकांचे थोडक्यात वर्णन करा.	5 गुण
क)	केंद्रीकृत तालिका म्हणजे काय ते सांगून केंद्रीकृत तालिकेचे फायदे व तोटे सांगा.5गुण	
ड)	ए.ए. सी.आर- 2 प्रमाणे मुख्य नोंदीचे विभाग थोडक्यात सांगा	5 गुण

अभ्यासक्रम : (LIB 004 (P)) तालिकीकरण : (प्रात्यक्षिक)

खालील उदाहरणांच्या आधारे त्याखालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

गृहपाठ

PUTTING KNOWLEDGE TO WORK An American View of Ranganathans's Five Laws of Library Science
Pauline A. Atherton Prof School of Lib. Sc. New York
Vikas Publishing House Pvt. Ltd.
New Delhi, Bombay, banglore, Kanpur, London
020 ATH
Pages 158
Size 18.2x12cm
Acc. No. 45133
Edition 1, 1973
Sarada Ranganathan Endowment for Library Science Series 5.
Sarada Ranganathan Lecture. 6, 1970

प्रश्न 1. वरील उदाहरणाच्या मुख्य नोंदी लिहा.	(5 गुण)
प्रश्न 2. वरील उदाहरणाच्या नोंद शोध विभाग लिहा.	(5 गुण)
प्रश्न 3. वरील उदाहरणाच्या ग्रंथ निर्देश नोंदी लिहा.	(5 गुण)
प्रश्न 4. वरील उदाहरणाच्या वर्ग निर्देश नोंदी लिहा.	(5 गुण)

